

ทะเบียนราษฎรชาวบ้าน

นางลูกจันทร์ ม่วงป่า

ชื่อ-สกุล นางลูกจันทร์ ม่วงป่า
กำเนิด ๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๗ ณ หมู่ที่ ๓ ตำบลหอกลอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลไกรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
ประเภท ประชาชนชาวบ้านสาขา ภูมิปัญญาท้องถิ่น
อาชีพ ลูกจ้างชั่วคราว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลไกรนอก

ประวัติ จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนลาดกระบัง และศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา จาก กศน.กงไกรลาศ และย้ายมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลไกรนอก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย และได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็น อสม.ของ สถานีอนามัยไกรนอก ในขณะนั้น และได้ช่วยงานสถานีอนามัยไกรนอก จนได้มีโอกาสทำงานเรื่องทรายอะเบท โดยแจกทรายอะเบทให้แก่ชาวบ้าน และชาวบ้านไม่รับ บอกว่าใช้ปูนแดง จึงได้รวมกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจังต่อมา

ผลงาน

ในปี ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลไกรนอก มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกมาก มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในหลายครอบครัว ในเวลานั้นชาวบ้านต่างเลือกวิธีการป้องกันด้วยตัวเอง กระทั่งในปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ จึงมีการรวมกลุ่มเพื่อหาทางป้องกันโรคไข้เลือดออก

ทางกลุ่มอาสาสมัคร รวมถึง นายกอบต. ปลัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และชาวบ้านจึงต้องรวมตัวกันเพื่อหาทางออก โดยในที่ประชุมได้มีการกล่าวถึง “ยายทอด” ซึ่งเป็นชาวบ้านหมู่ที่ ๑ ว่า ในช่วงที่ตำบลมีการแจกจ่ายทรายเคมีให้แต่ละบ้านนั้น มียายทอดไม่ยอมรับทรายเคมี หากแต่ใช้ปูนแดงซึ่งใช้ผสมในหมากปั่นเป็นก้อนใส่น้ำแทน จึงทำให้เกิดข้อถกเถียง และเป็นที่มาของการทดลองเพื่อหาบทสรุป

ลูกจันทร์ เล่าว่า ก่อนที่จะใช้ ได้ทำการทดลองโดยนำโหลใส่น้ำพร้อมลูกน้ำ ๒ ใบ ใบหนึ่งใส่ทรายเคมี ใบหนึ่งใส่ปูนแดง ๑ กรัมเท่ากัน พบว่า ใบที่ใส่ทรายเคมีลูกน้ำจะตายในเวลา ๔ ชั่วโมง ขณะที่ใบที่ใส่ปูนแดง ลูกน้ำจะตายในเวลา ๖ ชั่วโมง แม้ปูนแดงจะมีข้อเสียตรงที่ใช้เวลานาน และสามารถทำได้เฉพาะตัวอ่อนเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาถึงข้อดี ที่น้ำยังสามารถอุปโภคบริโภคได้ มีค่าความเป็นกรดต่างได้ตามมาตรฐาน และไม่ก่อให้เกิดอาการผื่นคัน จึงทำให้ที่ประชุมเลือกปูนแดง หลังจากส่งน้ำไปตรวจคุณภาพ และพบว่าปกติ ทางกลุ่มฯ ได้ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบ โดยได้รับงบประมาณจาก อบต.

ไกรนอก ไปซื้อปูนแดง แล้วนำมาปั้นเป็นลูกกลมขนาดราวหัวแม่มือ แล้วนำไปแจกจ่ายให้ชาวบ้าน หมู่ที่ ๑ ซึ่งนับว่าประสบผลสำเร็จ ด้วยปูนแดงสามารถป้องกันลูกน้ำยุงลายได้

กระบวนการทำงานของปูนแดงนั้นไม่ยุ่งยาก เมื่อใส่ปูนแดงลงไปในโอ่งแล้ว ปูนแดงจะค่อย ละลายอย่างช้าๆ และลอยขึ้นฉาบผิวน้ำ ทำให้ลูกน้ำเจาะผ่านขึ้นไปหายใจไม่ได้ ขณะที่ตัวยุงลายก็ไม่ สามารถวางไข่ลงน้ำได้ โดยใช้ครั้งละ ๓-๔ ก้อน หากว่าโอ่งนั้นมีฝา ก็ใส่เพียง ๑-๒ ก้อนเท่านั้น ซึ่งปูน รุ่นหนึ่งจะมีอายุราว ๓ เดือน พอครบก็เปลี่ยนน้ำแล้วใส่ปูนรุ่นใหม่แทน

ที่สำคัญ ลูกจันท์ ยังเสริมอีกว่า การใช้ปูนแดงยังมีราคาถูก และประหยัดกว่าการใช้ทรายเคมี เพราะปูนแดง ๑ ปี๊บ ราคา ๓๐๐ บาท ต่อหนึ่งหมู่บ้าน แต่ถ้าเป็นทรายเคมี ๑ ถัง จะมีราคาถึงถังละ ๕,๐๐๐ บาท โดยในปีหนึ่ง จะใช้ปูนแดง ๕ ปี๊บ เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท แต่ถ้าเป็นทราย ปีหนึ่งต้องใช้ไม่ ต่ำกว่า ๔ ถัง คิดเป็นเงินเรือนหมื่น ปัจจุบัน ทีมงาน อสม.หมู่ที่ ๑ จะรับหน้าที่ผลิตปูนแดงแล้วนำไป แจกจ่ายให้กับประชาชนในตำบลไกรนอก โดยในช่วงปีหลัง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมาที่มีการใช้ปูนแดง ชาวตำบลไกรนอก ไม่มีใครผู้ป่วยเป็นไข้เลือดออกอีกเลย

รางวัลที่รับ

- รางวัลนวัตกรรมการกำจัดลูกน้ำยุงลาย ระดับจังหวัด